Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0051

Voorlegger Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Samenwerking Rekenkamer West-Brabant
Nummer voorstel	:	RVB22-0051
Datum voorstel	:	25 juli 2022
Portefeuillehouder(s)	:	Dhr. dr. F.A. Petter
Contactpersoon	:	Mevr. drs. E.P.M. van der Meer
Afdeling	:	Griffie
Contactpersoon Email	:	L.vanderMeer@bergenopzoom.nl
Contactpersoon Telefoon	:	
Programmanummer en -naam	:	1. Besturen, Samenwerken en Veiligheid

Voorstel:

1. Samen met de gemeenten Etten-Leur, Drimmelen en Roosendaal oprichten van een gezamenlijke rekenkamer, die taken gaat uitvoeren als “de gemeentelijke rekenkamer” voor de deelnemende gemeenten;
2. Vast te stellen de verordening gemeentelijke rekenkamer 2022 zoals opgenomen in bijlage 1 bij dit voorstel;
3. De burgemeester te verzoeken tot het sluiten van het “convenant betreffende de samenwerking van de gemeentelijke rekenkamers 2022” zoals opgenomen in bijlage 2 bij dit voorstel;
4. Kennis te nemen van de als bijlage 3 en 4 aangehechte vacatureteksten en raadslid dhr. Lijmbach aan te wijzen als lid van de commissie die de voorzitter en de leden van de rekenkamer West-Brabant selecteert.

Type voorstel:

☑ Kaderstellend
☐ Controlerend
☐ Rest

Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

	Ja	Nee
Zijn doelen en/of effecten beschreven	☑	☐
Financiële consequenties	☐	☑
Gevolgen voor de schuldenlast	☐	☑
Inspraakverordening van toepassing	☐	☑

Communicatieparagraaf:

Het voorstel is opgesteld door de griffies van de gemeenten Bergen op Zoom, Drimmelen, Etten-Leur en Roosendaal ter uitvoering van het besluit van de raad van 16 december 2021. Het besluit van de raad wordt op de gebruikelijke wijze gepubliceerd. De vacature voor de voorzitter en de leden van de rekenkamer wordt gepubliceerd in Binnenlands Bestuur en BN De Stem.

Samenvatting:

In de raadsvergadering van 17 december 2020 besloot de raad op basis van de uitgevoerde evaluatie om de samenwerking in het kader van de rekenkamercommissie met één jaar te verlengen. Deze verlenging had betrekking op het jaar 2021. Er werd gekozen voor een verlenging van één jaar in afwachting van een wijziging van de Gemeentewet, waarvan de verwachting was dat deze in de loop van 2021 van kracht zou worden. Inmiddels heeft de Tweede Kamer op 1 mei 2022 ingestemd met de wetswijziging en vindt behandeling in de Eerste Kamer plaats. Deze wijziging heeft betrekking op het feit dat in de toekomst het instellen van een rekenkamerfunctie waarin ook raadsleden zitting hebben wettelijk niet meer is toegestaan.

In de raadsvergadering van 16 december 2021 besloot de raad het convenant met de huidige Rekenkamer West-Brabant niet te verlengen en met de gemeenten Roosendaal, Etten-Leur, en Drimmelen een nieuw convenant op te stellen om te komen tot een Regionale Rekenkamer. Ook besloot de raad om het nieuwe convenant in het derde kwartaal van 2022 ter besluitvorming te behandelen. Met dit voorstel wordt invulling gegeven aan dit besluit.

Bijlagen: (geef aan of een bijlage is bijgevoegd of ter inzage is gelegd; benoem en nummer deze bijlagen)

Bijlage nr.	Omschrijving	Bijgevoegd/Ter inzage
1	Convenant Rekenkamer 2022-2028	B
2	Verordening Gemeentelijke Reenkamer 2023	B
3	Advertentietekst leden en voorzitter Rekenkamer	B
4	Advertentietekst Secretaris Rekenkamer	B
5	Kosten en bijdragen rekenkamer	B

Datum raadsvergadering : 29 september 2022

Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0051

Raadsvoorstel

Nummer	:	RVB22-0051
Onderwerp	:	Samenwerking Rekenkamer West-Brabant

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. Samen met de gemeenten Etten-Leur, Drimmelen en Roosendaal oprichten van een gezamenlijke rekenkamer, die taken gaat uitvoeren als “de gemeentelijke rekenkamer” voor de deelnemende gemeenten;
2. Vast te stellen de verordening gemeentelijke rekenkamer 2022 zoals opgenomen in bijlage 1 bij dit voorstel;
3. De burgemeester te verzoeken tot het sluiten van het “convenant betreffende de samenwerking van de gemeentelijke rekenkamers 2022” zoals opgenomen in bijlage 2 bij dit voorstel;
4. Kennis te nemen van de als bijlage 3 en 4 aangehechte vacatureteksten en raadslid dhr. Lijmbach aan te wijzen als lid van de commissie die de voorzitter en de leden van de rekenkamer West-Brabant selecteert.

Inleiding

In de raadsvergadering van 17 december 2020 besloot de raad op basis van de uitgevoerde evaluatie om de samenwerking in het kader van de rekenkamercommissie met één jaar te verlengen. Deze verlenging had betrekking op het jaar 2021. Er werd gekozen voor een verlenging van één jaar in afwachting van een wijziging van de Gemeentewet, waarvan de verwachting was dat deze in de loop van 2021 van kracht zou worden. Inmiddels heeft de Tweede Kamer op 1 mei 2022 ingestemd met de wetswijziging en vindt behandeling in de Eerste Kamer plaats. Deze wijziging heeft betrekking op het feit dat in de toekomst het instellen van een rekenkamerfunctie waarin ook raadsleden zitting hebben wettelijk niet meer is toegestaan.

In de raadsvergadering van 16 december 2021 besloot de raad het convenant met de huidige Rekenkamer West-Brabant niet te verlengen en met de gemeenten Roosendaal, Etten-Leur, en Drimmelen een nieuw convenant op te stellen om te komen tot een Regionale Rekenkamer. Ook besloot de raad om het nieuwe convenant in het derde kwartaal van 2022 ter besluitvorming te behandelen. Met dit voorstel wordt invulling gegeven aan dit besluit.

Beoogd maatschappelijk effect/doelstelling

De rekenkamer van Bergen op Zoom samen met de gemeenten Etten-Leur, Drimmelen en Roosendaal in te vullen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de wettelijke verplichting om een rekenkamer te hebben die

onafhankelijk onderzoek doet naar doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gemeentebestuur. Dit ter ondersteuning van de kaderstellende en controlerende taken van de gemeenteraad.

Uitwerking voorstel

1. ***Met de gemeenten Etten-Leur, Drimmelen en Roosendaal oprichten van een gezamenlijke rekenkamer, die taken gaat uitvoeren als de gemeentelijke rekenkamer voor Bergen op Zoom***

In 2020 evalueerden de raden van de gemeenten die deelnamen aan de rekenkamer West-Brabant de samenwerking. Hoewel de belangrijke overweging die aan het convenant ten grondslag ligt, namelijk dat het om redenen van effectiviteit, efficiency en professionaliteit wenselijk is om ter uitoefening van de rekenkamerfunctie als bedoeld in artikel 81 eerste lid van de Gemeentewet, de afzonderlijke gemeentelijke rekenkamercommissie in gezamenlijkheid te doen functioneren breed wordt onderschreven, zijn er ook punten waarover de gemeenteraad niet tevreden is. Deze punten zijn:

- De Rekenkamer staat te veel op afstand van de gemeenteraad waardoor het niet als een raadsinstrument wordt ervaren;
- Er is een gemis aan gevoel voor wat er in de gemeente leeft, inzicht in de ‘couleur local’;
- De presentaties van de RK mogen bondiger en moeten van toegevoegde waarde zijn ten opzichte van de rapportages;
- Er is onvoldoende inzicht in het financiële reilen en zeilen en de daarbij behorende zelfreflectie van de Rekenkamer.

Met wijzigingen in de samenwerking die worden voorgesteld, komen we tegemoet aan de punten van kritiek. Zo wordt een lid van de Rekenkamer West-Brabant het vaste aanspreekpunt voor de raad en vinden er, naast de presentatie van onderzoeksresultaten, minimaal twee contactmomenten per jaar plaats tussen de rekenkamer en de gemeenteraad. De financiële afspraken liggen helder vast in het convenant. Daarnaast verantwoordt de rekenkamer zich jaarlijks via hun jaarverslag.

In deze nieuwe organisatievorm verricht de gezamenlijke rekenkamer taken voor de afzonderlijke gemeenten als “de rekenkamer” voor de betreffende gemeenten.

1. ***In de verordening gemeentelijke rekenkamer 2022 verwerkten we de wijzigingen van de Gemeentewet verwerkt die in het kader van de Wet versterking decentrale rekenkamer worden aangebracht***

Het wetsvoorstel wat de Tweede Kamer op 31 mei 2022 vaststelde, laat de regeling van de huidige rekenkamerfunctie in de Gemeentewet vervallen. Gemeenten worden verplicht een rekenkamer in te stellen. Daarnaast worden enkele onderzoeksbevoegdheden van de rekenkamers uitgebreid. In de verordening zijn de wetswijzigingen verwerkt. Elke gemeente stelt een gelijkluidende verordening vast. Na vaststelling van de verordening worden de voorzitter en de leden van de rekenkamer geselecteerd. Vervolgens benoemen alle gemeenten met een gelijkluidend besluit de voorzitter en de leden van de rekenkamer. Hiermee worden de leden van de rekenkamer West-Brabant benoemd die de rekenkamer vormen voor de gemeenten Bergen op Zoom, Drimmelen, Etten-Leur en Roosendaal.

2. *In het* ***"convenant betreffende de samenwerking van de gemeentelijke rekenkamers 2022" leggen de gemeenten hun onderlinge afspraken voor de samenwerking van de lokale rekenkamers vast***

In het convenant leggen de gemeenten Bergen op Zoom, Drimmelen, Etten-Leur en Roosendaal hun onderlinge afspraken vast. Met het vastleggen van deze afspraken stellen de gemeenten een gezamenlijke rekenkamer in en leggen ze onder meer de financiële afspraken die hiermee samenhangen vast.

3. ***Raadsleden van de vier gemeenten selecteren samen met één van de burgemeesters de voorzitter en de leden van de rekenkamer***

De rekenkamer is een instrument van de raad. Daarom wordt voorgesteld dat elke gemeenteraad een raadslid aanwijst die samen met zijn/haar collega raadsleden en één van de raadsvoorzitters de voorzitter en de vier leden van de rekenkamer selecteert. De selectie vindt plaats op basis van het profiel zoals weergegeven in de als bijlage 3 bijgevoegde vacaturetekst. De planning is erop gericht dat in de laatste raadsvergadering van dit jaar de voorzitter en de leden van de rekenkamer kunnen worden benoemd door middel van een gelijkluidend besluit van elk van de vier raden.

Planning

Na besluitvorming door de gemeenteraden wordt het convenant door de burgemeesters – als vertegenwoordigers van de gemeenten in en buiten rechte – gesloten. De planning is erop gericht dat alle gemeenteraden voor het einde van het derde kwartaal van 2022 een besluit nemen zodat het convenant voor 1 november 2022 gesloten kan worden en de voorzitter en de leden van de rekenkamer in de laatste raadsvergadering van 2022 benoemd kunnen worden. De rekenkamer levert voor 1 april 2023 het onderzoeksplan 2023 aan.

Consequenties van het voorstel

Juridisch

Voor de juridische toelichting verwijzen we kortheidshalve naar het bovenstaande onder uitwerking voorstel, punt 2.

Financieel

Het presidium heeft op 30 augustus 2021 de volgende uitgangspunten meegegeven:

1. Eén onderzoek per jaar;
2. Invulling rekenkamer binnen het huidige budget.

Het huidige budget voor de rekenkamer in Bergen op Zoom bedraagt € 21.944. De kosten van de regionale rekenkamer bij één onderzoek per jaar wordt geraamd op € 30.000,-. Met het huidige budget kan het uitgangspunt van het presidium om één onderzoek per jaar af te nemen niet gerealiseerd worden.

.

Personeel

De wijze waarop de voorzitter en de leden geworven gaan worden, beschrijven we onder uitwerking voorstel punt 4. De secretaris komt in dienst bij de griffie van de gemeente Roosendaal en levert ondersteuning aan de gezamenlijke rekenkamer.

Duurzaamheid

Nvt

Risico paragraaf

Uiteraard blijven er aandachtspunten bij het instellen van een gezamenlijke rekenkamer, te weten:

- let als Rekenkamer op de kosten - wees daar transparanter in –
- de vormgeving van de rapporten kan compacter en moderner
- focus als Rekenkamer meer op de maatschappelijke effecten van de onderzoeken, daarmee krijgen ze meer relevantie
- communiceer optimaal; ook indien planningen niet gehaald worden

Geïdentificeerde risico's

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
1. Realiseren maatschappelijke effecten			v	

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak		v		
3. Imago gemeente			v	
4. Algemene en externe omgeving			v	
5. Veiligheid	v			
6. Financiën			v	
7. Juridisch			v	
8. Planning		v		
9. Kwaliteit uitvoering			v	
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners		v		

Beheersmaatregelen risico's hoog

	Risico	Effect	Beheersmaatregel	Verantwoordelijke
1.				

Alternatieven

In het raadsvoorstel RVB21-0079 zijn richtinggevende besluiten opgenomen t.a.v. een gezamenlijke opzet van de rekenkamer. Bij dat voorstel was ook de variant van een "eigen" rekenkamer verkend en bij dat raadsbesluit alsnog gekozen voor een gezamenlijke opzet. De volgende argumenten vormden de basis voor dat besluit:

- Door de regionale samenwerking kan meer efficiency en kostenbesparing gerealiseerd worden;
- Door met meer gemeenten samen te werken kan benchmarking plaatsvinden. Eventueel kunnen meerdere gemeenten ook hetzelfde onderzoek laten uitvoeren, zowel themagebonden als in samenwerkingsverbanden.

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het presidium van de raad van de gemeente Bergen op Zoom,

De griffier,

Mevr. drs. E.P.M. van der Meer

De burgemeester,

Dhr. dr. F.A. Petter

Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0051

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van Griffie, nr. RVB22-0051;

gelet op hoofdstuk IVa van de Gemeentewet;

BESLUIT:

1. Samen met de gemeenten Etten-Leur, Drimmelen en Roosendaal oprichten van een gezamenlijke rekenkamer, die taken gaat uitvoeren als “de gemeentelijke rekenkamer” voor de deelnemende gemeenten;
2. Vast te stellen de verordening gemeentelijke rekenkamer 2022 zoals opgenomen in bijlage 1 bij dit voorstel;
3. De burgemeester te verzoeken tot het sluiten van het “convenant betreffende de samenwerking van de gemeentelijke rekenkamers 2022” zoals opgenomen in bijlage 2 bij dit voorstel;
4. Kennis te nemen van de als bijlage 3 en 4 aangehechte vacatureteksten en raadslid dhr. Lijmbach aan te wijzen als lid van de commissie die de voorzitter en de leden van de rekenkamer West-Brabant selecteert.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 29 september 2022.

De griffier,	De voorzitter,
Mevr. drs. E.P.M. van der Meer	Dhr. dr. F.A. Petter